

Bezpieczeństwo elektronicznej dokumentacji medycznej w świetle Polskich Norm

WYDAWCA
POLSKI KOMITET NORMALIZACYJNY
www.pkn.pl

W numerze:
• o praktykach z zakresu pracy
według normy ISO 26000

2 | OD REDAKCJI

Z ŻYCIA PKN

3 | Pierwszy Komitet CEN prowadzony przez PKN
- B.K.4 | Normalizacja jako przedmiot nauczania
- J.S.

ODPOWIEDZIALNOŚĆ SPOŁECZNA

5 | Praktyki z zakresu pracy według normy ISO 26000 a zarządzanie bezpieczeństwem i higieną pracy
- Zofia Pawłowska

Z PRAC NORMALIZACYJNYCH

9 | Bezpieczeństwo elektronicznej dokumentacji medycznej w świetle Polskich Norm
- Leszek Zdawski15 | Jaka jest moc filtrów UVA w kosmetykach?
- J.S.

SEKTORY PKN

16 | Informacje z sektorów - lipiec 2012 r.

KOMITETY TECHNICZNE

18 | Komitety techniczne - czerwiec 2012 r.

KOMITETY ZADANIOWE

19 | Komitety zadaniowe - czerwiec 2012 r.

„WIADOMOŚCI PKN” to miesięcznik elektroniczny publikowany cyklicznie na stronie internetowej PKN www.pkn.pl od numeru 9/2011.

ZESPÓŁ REDAKCYJNY

Redaktor odpowiedzialna:

Joanna Skalska - tel. 22 556 74 62

Redaktor:

Barbara Kęsik - tel. 22 556 74 60

Skład:

Oskar Sztajer (stałe współpracuje)

- tel. 22 556 77 62

REDAKCJA:

00-950 Warszawa, skr. poczt. 411

ul. Świętokrzyska 14

e-mail: redakcja@pkn.pl

WYDAWCA:

Polski Komitet Normalizacyjny

ul. Świętokrzyska 14,

00-050 Warszawa

Artykuły publikowane w miesięczniku „Wiadomości PKN” są chronione prawami autorskimi. Ich kopiowanie i rozpowszechnianie (w całości lub części) wymaga zgody wydawcy, a cytowanie powołania się na źródło.

Artykuły publikowane w miesięczniku „Wiadomości PKN” przedstawiają punkt widzenia autorów i nie zawsze są tożsame z poglądami wydawcy. Redakcja nie ponosi odpowiedzialności za treść ogłoszeń.

Szanowni Państwo

Od 31 lipca 2014 roku wszystkie dokumenty medyczne będą musiały mieć formę elektroniczną. Korzyści z przejścia z dokumentacji papierowej na elektroniczną są oczywiste. Szybki dostęp do informacji o stanie zdrowia pacjenta, zabezpieczenie przed zaginięciem dokumentacji papierowej, łatwe udostępnianie, a co za tym idzie oszczędność czasu i kosztów kopiowania dokumentów oraz miejsca na przechowywanie kolejnych tomów kartotek, łatwość przygotowania analiz danych medycznych, dostęp do historii choroby pacjenta w różnych lokalizacjach czy oddziałach. Wiele wątpliwości budzi jednak sposób zabezpieczeń tych danych, które są przecież danymi wrażliwymi. Wszystkim zależy, żeby uchronić je przed utratą integralności i poufności. W artykule „Bezpieczeństwo elektronicznej dokumentacji medycznej w świetle Polskich Norm” autor zwraca uwagę, że wykorzystanie zapisów i wiedzy zawartej w PN przy wdrażaniu systemów elektronicznych niewątpliwie przyczyni się do zwiększenia bezpieczeństwa dokumentacji medycznej (str. 9).

W bieżącym numerze opublikowaliśmy kolejny artykuł w z serii Odpowiedzialność społeczna. Do podstawowych zasad, którymi powinna się kierować organizacja odpowiedzialna społecznie należy m.in. poszanowanie praw człowieka. Skutecznym narzędziem wspomagającym wprowadzanie tych zasad powinien być system zarządzania bezpieczeństwem i higieną pracy - o praktykach z zakresu pracy wg normy ISO 26000 w kontekście systemu BHP przeczytaj Państwo w artykule na stronie 5.

Zapraszamy do zapoznania się ze wszystkimi artykułami bieżącego numeru.

Pierwszy komitet CEN prowadzony przez PKN

3 sierpnia 2012 r. w siedzibie PKN została podpisana Umowa o prowadzenie sekretariatu CEN/TC 419 Forensic science services (Usługi kryminalistyczne) między PKN a Centralnym Laboratorium Kryminalistycznym Policji Instytutem Badawczym (CLKP). Ze strony PKN umowę podpisał dr inż. Tomasz Schweitzer - Prezes PKN a ze strony CLKP podpis złożył mł. insp. Paweł Rybicki - pełniący obowiązki dyrektora. W umowie określono obowiązki Zleceniodawcy oraz Zleceniobiorcy.

Podpisanie umowy poprzedziło wiele starań i wysiłków PKN działającego we współpracy z CLKP. Działania te zakończyły się sukcesem i 24 maja 2012 r. Rada Techniczna CEN uchwałą CEN BT 13/2012 powołała do życia Komitet Projektowy CEN/TC 419 Forensic science services (Usługi kryminalistyczne), powierzając funkcję organizacji sekretariatu PKN. Rezultat głosowania nad tą uchwałą jest wynikiem bardzo udanej współpracy PKN z CLKP. Wspólnie opracowano wniosek projektowy CEN/TC 419 oraz eksperckie stanowisko krajowe zaprezentowane przez polskiego delegata na po-

siedzeniu Rady Technicznej CEN. Szczególną rolę w opracowaniu dokumentów związanych z tymi projektami odegrał P. Rybicki - dyrektor CLKP, który, pełniąc jednocześnie funkcję przewodniczącego Europejskiej Sieci Instytutów Nauk Sądowych, konsultował niektóre zagadnienia z przedstawicielami innych placówek europejskich tego typu.

Powołanie CEN/TC 419 i powierzenie PKN organizacji sekretariatu tego komitetu to wydarzenie wyjątkowe. Jest to pierwszy w historii komitet CEN prowadzony przez stronę polską.

Warto czynnie włączać się do europejskich prac normalizacyjnych, szczególnie do pożądanego obecnie nurtu normalizacji usług. Opracowanie norm z dziedziny usług kryminalistycznych przyczyni się m.in. do ujednoczenia metod badań laboratoryjnych i zapewni ich powtarzalność we wszystkich krajach UE. To kolejny krok w kierunku ujednoczenia systemu prawnego w UE.

B.K.

Normalizacja jako przedmiot nauczania

Od października 2012 roku normalizacja zostanie włączona do programu nauczania Szkoły Wyższej im. Bogdana Jańskiego na wszystkich kierunkach i wydziałach (zarówno technicznych, jak i humanistycznych) we wszystkich oddziałach w Polsce - Chełm, Elbląg, Kraków, Łomża, Opole, Warszawa, Zabrze.

W związku z tym w siedzibie PKN 1 czerwca 2012 r. zostało zorganizowane spotkanie z władzami szkoły: dziekanem Wydziału Zarządzania, przedstawicielami Zarządu uczelni oraz wykładowcami ww. przedmiotu.

Podczas spotkania starano się określić metodę i sposób wykładania normalizacji studentom, by w jak najbardziej efektywny sposób zapoznać ich z zasadami i działaniem systemu normalizacyjnego w Polsce i na świecie oraz wskazać, jak można wykorzystać normy w życiu zawodowym.

Na wstępie Tomasz Schweitzer, Prezes PKN zapoznał zebranych z zasadami funkcjonowania systemu normalizacyjnego. Omówił cechy normalizacji obligatoryjnej i dobrowolnej. Wskazał zebrany, że przy nauczaniu normalizacji należałoby skoncentrować się na następujących kwestiach:

- zasady normalizacji;
- funkcjonowanie systemu normalizacyjnego;
- rola jednostki normalizacyjnej w systemie;
- sposoby uczestniczenia w systemie - czynne i bierne.

Grażyna Ożarek, Pełnomocnik ds. Polityki Edukacyjnej w swojej prezentacji przedstawiła przykładowy projekt sylabusu - program nauczania danego przedmiotu,

wymagania i kryteria egzaminacyjne oraz zadania.

Jerzy Krawiec, Zastępca Prezesa ds. Informatyzacji i Logistyki omówił kwestię bezpieczeństwa informacyjnego i projekt zarządzania wiedzą normalizacyjną (czytelnia bezpłatna, powszechny dostęp do wiedzy normalizacyjnej, wyszukiwarka Polskich Norm) oraz e-learning (szkolenia z interakcją, kursy/lekcje, testy, ocenianie, badanie postępu).

W następnej części spotkania kierownicy Sektorów omówili praktyczne podejście do normalizacji i przedstawili zebrany przykłady dziedzin, podczas nauczania których można odnieść się do kontekstu normalizacyjnego. Wskazali przykłady norm i dokumentów normalizacyjnych, które mogą być materiałem wyjściowym służącym przygotowaniu zajęć.

Wojciech Mazurek (główny specjalista WDI) przybliżył zebrany sposób klasyfikacji norm (ICS) i wskazał, jak wyszukiwać niezbędne normy w systemie.

Anna Jarońska (kierownik SZP) omówiła systemy zarządzania, odpowiedzialność społeczną, usługi turystyczne.

Irena Kędzierska (kierownik SCH) skupiła się na zagadnieniu pielęgniarstwa i pedagogiki.

Janusz Opiłka (kierownik SBD) przedstawił w kontekście normalizacyjnym zagadnienia związane z Eurokodami, architekturą i gospodarką przestrzenną, dokumentacją techniczną budowlą, zapobieganiem przestępczości poprzez planowanie urbanistyczne i projektowanie architektoniczne.

W ramach polityki edukacyjnej PKN przekazuje szkołom wyższym dostęp do zbioru PN pod warunkiem wprowadzenia normalizacji do programu kształcenia studentów. Jest to bardzo istotne, bo zwiększanie świadomości społecznej w kwestii normalizacji jest dla PKN sprawą priorytetową, a zapoznanie studentów z tym zagadnieniem jest tym bardziej ważne, bo to oni staną się inżynierami, producentami, pracownikami różnych firm i organizacji, a wreszcie świadomymi konsumentami.

Zofia Pawłowska

Praktyki z zakresu pracy według normy ISO 26000 a zarządzanie bezpieczeństwem i higieną pracy

Do podstawowych zasad, którymi powinna się kierować organizacja odpowiedzialna społecznie należą poszanowanie praw człowieka oraz wartości takie jak uczciwość, sprawiedliwość i prawość, przestrzeganie prawa i międzynarodowych norm postępowania, przejrzystość wszystkich decyzji i działań, które mogą oddziaływać na innych oraz poszanowanie i uwzględnianie oczekiwań interesariuszy [1].

Zasady te powinny być respektowane we wszystkich decyzjach i działaniach organizacji podejmowanych w ramach wdrożonych w niej struktur i procesów. W kwestiach odnoszących się do zapewnienia bezpieczeństwa i ochrony zdrowia pracowników w pracy skutecznym narzędziem wspomagającym wprowadzanie tych zasad powinien być system zarządzania bezpieczeństwem i higieną pracy. System taki stanowi integralną część systemu zarządzania organizacją i obejmuje strukturę organizacyjną, planowanie, odpowiedzialności, zasady postępowania, procedury, procesy i zasoby potrzebne do opracowania, wdrażania, realizowania, przeglądu i utrzymywania polityki bezpieczeństwa i higieny pracy [2], a podstawowym założeniem jego funkcjonowania jest ciągłe doskonalenie wszystkich składających się na ten system elementów. Doskonalenie to powinno uwzględniać potrzebę coraz szerszego wprowadzania zasad spo-

łecznej odpowiedzialności w obszarze bezpieczeństwa i higieny pracy. Wytyczne dotyczące odpowiedzialności społecznej zawarte w normie ISO 26000*, przyjętej przez społeczność międzynarodową, mogą pomóc organizacjom w ustalaniu kierunków doskonalenia zarządzania bezpieczeństwem i higieną pracy.

Każda organizacja może zidentyfikować zakres odpowiedzialności społecznej, zaznajamiając się z kwestiami w siedmiu podstawowych obszarach, do których w normie ISO 26000 zaliczono:

- ład organizacyjny;
- prawa człowieka;
- praktyki z zakresu pracy;
- środowisko;
- uczciwe praktyki operacyjne;
- zagadnienia konsumenckie;
- zaangażowanie społeczne i rozwój społeczności lokalnej.

System zarządzania bezpieczeństwem i higieną pracy może służyć jako narzędzie wdrażania zasad odpowiedzialności społecznej przede

wszystkim w obszarze nazwanym „Praktyki z zakresu pracy”, w którym duża część określonych w normie ISO 26000 działań i oczekiwań ma bezpośrednie odniesienie do tego systemu. Jednak również w obszarach takich jak „Prawa człowieka”, „Zagadnienia konsumenckie” oraz „Środowisko” można zidentyfikować działania i oczekiwania, które mają bezpośredni związek z zarządzaniem bezpieczeństwem i higieną pracy. W sposób oczywisty z wdrożeniem i doskonaleniem systemu zarządzania łączy się umacnianie ładu organizacyjnego, który zgodnie z normą ISO 26000 odgrywa zasadniczą rolę w integrowaniu społecznej odpowiedzialności z funkcjonowaniem całej organizacji [3].

Wśród wdrażanych przez organizacje praktyk z zakresu pracy, które zgodnie z wytycznymi normy ISO 26000 dotyczą zarówno jej pracowników, jak i podwykonawców, wymieniono między innymi rekrutację pracowników, ich awansowanie, rozwiązywanie stosunku pracy, zapewnienie zdrowia i bezpieczeństwa w pracy, rozwój potencjału ludzkiego, w tym szkolenie i rozwój umiejętności. Zwrócono również uwagę na praktyki wpływające na warunki pracy, takie jak na przykład czas pracy i wynagrodzenie, a także na uznawanie organizacji pracowniczych oraz reprezentacji pracowników. Do zagadnień ważnych z punktu widzenia odpowiedzialności spo-

* W KT 305 ds. Społecznej Odpowiedzialności trwają prace nad prPN-ISO 26000 Wytyczne dotyczące odpowiedzialności społecznej

Norma ISO 26000 pozwala identyfikować czynniki uciążliwe pracy (monotypia, monotonia itp.)

tecznej organizacji w odniesieniu do praktyk z zakresu pracy zaliczono zatrudnienie i stosunki pracy, warunki pracy i ochronę socjalną, dialog społeczny, bezpieczeństwo i higienę pracy oraz rozwój człowieka i szkolenia w miejscu pracy.

W artykule przedstawiono wytyczne normy ISO 26000 dotyczące oczekiwań i działań dla zagadnień takich jak bezpieczeństwo i higiena pracy oraz rozwój człowieka i szkolenia w miejscu pracy, które można uznać za szczególnie istotne z punktu widzenia integracji odpowiedzialności społecznej z zarządzaniem bezpieczeństwem i higieną pracy. Wskazano, w jaki sposób wytyczne normy ISO 26000 mogą wspomagać doskonalenie zarządzania bezpieczeństwem i higieną pracy, zwracając równo-

ześnie uwagę, że realizacja założeń tej normy odnośnie praktyk z zakresu pracy służy poszanowaniu praw człowieka w pracy.

Oczekiwania i działania dotyczące bezpieczeństwa i higieny pracy wg normy ISO 26000 a zarządzanie bezpieczeństwem i higieną pracy

Zgodnie z wytycznymi normy ISO 26000 działania świadczące o społecznej odpowiedzialności w podejściu do bezpieczeństwa i higieny pracy w organizacji odnoszą się przede wszystkim do promowania i utrzymywania jak najwyższego poziomu fizycznego, psychicznego i społecznego dobrostanu pracowników, prze-

ciwdziałania dolegliwościom zdrowotnym spowodowanym przez warunki pracy, w szczególności przez ograniczanie zagrożeń dla zdrowia w środowisku pracy oraz dostosowanie pracy do fizycznych i psychicznych możliwości pracowników. Do działań takich zaliczono w szczególności:

- ustanowienie i wdrożenie polityki bezpieczeństwa i higieny pracy, która jest skierowana na pełną integrację działań w zakresie ochrony bezpieczeństwa i zdrowia w pracy ze wszystkimi działaniami organizacji;
- dążenie do identyfikowania i kontrolowania ryzyka dla bezpieczeństwa i zdrowia ludzi;
- zapewnienie odpowiedniej ochrony przed zagrożeniami występującymi w pracy (w tym niezbędnych środków ochrony indywidualnej oraz procedur bezpiecznej pracy) wszystkim osobom wykonującym pracę na rzecz organizacji, z uwzględnieniem ogólnie przyjętych zasad zapobiegania zagrożeniom, w tym zasady pierwszeństwa środków ochrony zbiorowej przed środkami ochrony indywidualnej;
- analizowanie wypadków przy pracy, chorób zawodowych i zdarzeń potencjalnie wypadkowych w celu identyfikacji ich przyczyn źródłowych i odpowiedniego im zapobiegania;
- identyfikowanie zagrożeń psychospołecznych w miejscu pracy i wprowadzanie działań umożliwiających ich eliminowanie lub ograniczanie;
- zapewnienie odpowiednich szkoleń w zakresie bezpieczeństwa i ochrony zdrowia;
- zapewnienie pełnego współudziału pracowników w zarządzaniu bezpieczeństwem i higieną

ną pracy, w tym informowania o ryzyku zawodowym związanym z wykonywaną pracą i stosowanych dla jego ograniczenia środkach ochrony, konsultacji na temat wszystkich aspektów zdrowia i bezpieczeństwa w pracy, udziału w procesach i decyzjach dotyczących ochrony zdrowia i bezpieczeństwa w pracy oraz wolności od represji za jakiegokolwiek z wymienionych działań.

Niemal wszystkie zalecane w normie ISO 26000 działania odnoszące się do bezpieczeństwa i zdrowia w pracy powinny być realizowane przez każdą organizację spełniającą wymagania prawa w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy, obowiązujące w naszym kraju. Dodatkowo, niektóre z nich, jak na przykład rejestrowanie i badanie zdarzeń potencjalnie wypadkowych, są uwzględnione w normach dotyczących systemów zarządzania bezpieczeństwem i higieną pracy. Jednak biorąc pod uwagę fakt, że w praktyce realizacja niektórych z tych wymagań jest niezadowalająca, w szczególności tych odnoszących się do współdziałania pracowników w zarządzaniu bezpieczeństwem i higieną pracy, a także do identyfikacji zagrożeń w psychospołecznym środowisku pracy, warto jest zwrócić na nie uwagę w doskonaleniu zarządzania BHP.

Rozwój człowieka i szkolenia w miejscu pracy a zarządzanie bezpieczeństwem i higieną pracy

Społeczna odpowiedzialność organizacji obejmuje również prowadzenie działań skierowanych na wspomaganie szeroko

rozumianego rozwoju człowieka. Wśród zagadnień istotnych dla tego rozwoju, które organizacje powinny uwzględniać w swoich działaniach, w normie ISO 26000 wymieniono zwalczanie dyskryminacji, zapewnienie równowagi życia zawodowego i prywatnego, promocję zdrowia oraz zwiększanie różnorodności zatrudnianej kadry. Zwrócono również uwagę na potrzebę zwiększenia potencjału pracowników i ich zdolności do pracy, w szczególności przez podnoszenie ich kwalifikacji. Realizując zalecenia normy ISO 26000 odnoszące się do rozwoju potencjału ludzkiego, organizacja powinna:

- zapewniać dostęp do szkoleń i możliwości rozwoju umiejętności oraz awansu zawodowego pracowników na równych i niedyskryminujących zasadach;
- respektować zobowiązania rodzinne pracowników poprzez zapewnienie odpowiednich godzin pracy oraz stosowanie innych rozwiązań, które mogą pomóc pracownikom osiągnąć właściwą równowagę między życiem zawodowym a prywatnym;
- podejmować działania mające na celu zapewnienie ochrony i rozwoju szczególnie wrażliwych grup społecznych;
- opracowywać i realizować programy promujące zdrowie i dobrostan pracowników.

Realizując zalecenia normy ISO 26000 zarówno w zakresie bezpieczeństwa i zdrowia w pracy, jak i rozwoju potencjału ludzkiego, w doskonaleniu zarządzania bezpieczeństwem i higieną pracy należy zwrócić uwagę na zapewnienie ochrony szczególnie wrażliwych grup pracowników, planując

i wdrażając następujące działania:

- doskonalenie ocen ryzyka zawodowego z uwzględnieniem stanu zdrowia i możliwości psychofizycznych pracowników;
- opracowywanie i realizacja programów skierowanych na poprawę bezpieczeństwa, zdrowia i dobrostanu pracowników starszych, pracowników o krótkim stażu pracy, osób niepełnosprawnych itp.

Należy również dążyć do uwzględnienia zagadnień odnoszących się do zapewnienia zdrowia w pracy i rehabilitacji, takich jak na przykład:

- monitorowanie absencji chorobowej pracowników;
- prowadzenie wśród pracowników badań (o charakterze ankietowym) w celu identyfikacji dolegliwości związanych z pracą i ich przyczyn;
- identyfikowanie czynników uciążliwych (np. monotypia, monotonia, pozycja przy pracy itp.);
- zapewnienie rehabilitacji pracownikom, którzy ulegli wypadkom lub zachorowali w związku z wykonywaniem pracy;
- dostosowywanie stanowisk pracy do potrzeb pracowników;
- zapewnienie szkolenia pracownikom, którzy ulegli wypadkom w celu umożliwienia im przekwalifikowania;
- promocja zdrowego stylu życia;
- zapewnienie pracownikom i ich rodzinom dostępu do bezpłatnych form rekreacji;
- zapewnienie pracownikom i ich rodzinom dostępu do usług medycznych.

W dążeniu do spełnienia zaleceń dotyczących respektowania zobowiązań rodzinnych pracowników warto jest zwrócić uwagę na możliwość wprowadzenia ela-

stycznych form organizacji czasu pracy (godzin rozpoczęcia - zakończenia, zatrudnienie w niepełnym wymiarze czasu pracy), a także eliminować praktyki wydłużania czasu pracy ponad wymaganą normę.

Poszanowanie praw człowieka a działania w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy

Prawa człowieka to podstawowe prawa, które przysługują wszystkim ludziom. Należą do nich prawa cywilne i polityczne (na przykład prawo do życia, do wolności, prawo każdego człowieka do uznawania wszędzie jego podmiotowości prawnej, prawo do wolności słowa) oraz ekonomiczne, społeczne i kulturalne (na przykład prawo do pracy, do wyżywienia, do nauki, do pomocy społecznej). Dążąc do poszanowania praw człowieka, wszystkie organizacje są zobowiązane dochować zasady należytej staranności (due dilligence), która zakłada identyfikację i uświadomienie sobie wpływu, jaki prowadzone działania mogą wywierać na naruszenie tych praw, a także dążenie do lepszego zrozumienia wyzwań i problemów z perspektywy jednostek i grup potencjalnie narażonych.

Poszanowanie praw człowieka w pracy oznacza w szczególności konieczność zwalczania wszystkich form dyskryminacji, która przejawiać się może zarówno w wymienianych w normie ISO 26000 praktykach z zakresu pracy (np. rekrutacja, dostęp do szkoleń i możliwości awansu), a także w przypadkach przemocy i prześladowania w pracy. W ramach zarządzania bezpieczeństwem i higieną pracy należy

więc zaplanować i wdrożyć działania skierowane na eliminowanie przemocy w pracy i poprawę psychospołecznego środowiska pracy, a w szczególności:

- identyfikowanie przypadków przemocy fizycznej lub psychicznej (mobbing, bullying) i podejmowanie działań zapobiegających przypadkom takiej przemocy;
- szkolenie kadry kierowniczej i pracowników w zakresie zagrożenia przemocą fizyczną i psychiczną i sposobów zapobiegania tej przemocy.

Z oczekiwaniami odnoszącymi się zarówno do praw człowieka, jak i do praktyk zatrudnienia, wiąże się również uwzględnianie możliwości psychofizycznych pracownika w ocenach ryzyka zawodowego.

Podsumowanie

Systemy zarządzania bezpieczeństwem i higieną pracy, bez względu na to, czy ich struktury i funkcjonowanie są dostosowane do wymagań norm przeznaczonych do dobrowolnego stosowania, czy też nie, już obecnie w różnym stopniu spełniają rolę narzędzi służących wprowadzaniu w przedsiębiorstwach zasad odpowiedzialności społecznej, pomagając zarówno w dostosowaniu działań w zakresie BHP do wymagań obowiązującego prawa, jak i w osiągnięciu poziomu wyższego od wymaganego prawem. Wytyczne normy ISO 26000 dotyczące odpowiedzialności społecznej mogą w istotny sposób wspomagać doskonalenie tych systemów. Wskazane w nich oczekiwania i działania zarówno te dotyczące rozwoju ładu organizacyjnego, jak i te od-

noszące się do zapewnienia bezpieczeństwa i ochrony zdrowia pracowników oraz rozwoju człowieka, a w szczególności poprawy jakości życia w pracy, powinny być brane pod uwagę zarówno przy doskonaleniu struktur i procesów, jak i ustalaniu celów i planów organizacji w zarządzaniu bezpieczeństwem i higieną pracy.

Bibliografia

1. ISO 26000:2010 Guidance on social responsibility
2. PN-N-18001:2004 Systemy zarządzania bezpieczeństwem i higieną pracy - Wymagania
3. Pawłowska Z.: Zarządzanie bezpieczeństwem i higieną pracy a wdrażanie działań odpowiedzialnych społecznie w przedsiębiorstwach, „Bezpieczeństwo Pracy - nauka i praktyka” 11(458) 2009, <http://www.ciop.pl/36626>

Leszek Zdawski

Bezpieczeństwo elektronicznej dokumentacji medycznej w świetle Polskich Norm

Zgodnie z nową ustawą o systemie informacji w ochronie zdrowia, wszystkie dokumenty medyczne utworzone przez zakłady opieki zdrowotnej, praktyki lekarskie, praktyki pielęgniarek i położnych oraz apteki po 31 lipca 2014 r. będą musiały mieć już postać elektroniczną (art. 11 i art. 58). Ustawa ta została opublikowana w kwietniu 2011 roku i jest podstawą prawną wdrażanych przez Centrum Systemów Informatycznych Ochrony Zdrowia centralnych systemów informatycznych - Elektronicznej Platformy Gromadzenia, Analizy i Udostępniania zasobów cyfrowych o Zdarzeniach Medycznych (projekt P1) oraz - Platformy udostępniania on-line przedsiębiorcom usług i zasobów cyfrowych rejestrów medycznych (projekt P2).

Aspekt prawny bezpieczeństwa elektronicznej dokumentacji medycznej

Jednym z głównych tematów licznych konferencji i warsztatów poświęconych tym projektom jest bezpieczeństwo dokumentacji medycznej, a w zasadzie określenie niebezpieczeństw, które zagrażają elektronicznej dokumentacji. Obawy te wynikają nie

tylko z charakteru danych medycznych, a są to zazwyczaj dane wrażliwe, ale też w dużej mierze z niezajomości zarówno polskiego ustawodawstwa, jak i Polskich Norm dotyczących tej kwestii.

W rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 21 grudnia 2010 r. w sprawie rodzajów i zakresu dokumentacji medycznej oraz sposobu jej przetwarzania znajdujemy

bardzo istotne dla powyższego zagadnienia zapisy. Paragraf 86 ust. 2 tego rozporządzenia precyzuje wymagania dotyczące bezpieczeństwa elektronicznej dokumentacji medycznej:

„Zabezpieczenie dokumentacji prowadzonej w postaci elektronicznej wymaga w szczególności:

- 1) systematycznego dokonywania analizy zagrożeń;
- 2) opracowania i stosowania procedur zabezpieczania dokumentacji i systemów ich przetwarzania, w tym procedur dostępu oraz przechowywania;
- 3) stosowania środków bezpieczeństwa adekwatnych do zagrożeń;
- 4) bieżącego kontrolowania funkcjonowania wszystkich organizacyjnych i techniczno-informatycznych sposobów zabezpieczenia, a także okresowego dokonywania oceny skuteczności tych sposobów;
- 5) przygotowania i realizacji planów przechowywania dokumentacji w długim czasie, w tym jej przenoszenia na nowe informatyczne nośniki danych i do nowych formatów danych, jeżeli tego wymaga zapewnienie ciągłości dostępu do dokumentacji systematycznego dokonywania analizy zagrożeń”.

W paragrafie tym mowa jest o analizie zagrożeń, procedurach bezpieczeństwa, kontrolowaniu zabezpieczeń, planach dotyczących bezpieczeństwa. Brak jednak

© Fotolia.com - Elnur

szczegółów dotyczących realizacji tych wymagań. Ale czy na pewno?

Paragraf 85 ust.1 tego samego rozporządzenia brzmi:

„Dokumentację prowadzoną w postaci elektronicznej sporządza się z uwzględnieniem postanowień Polskich Norm, których przedmiotem są zasady gromadzenia i wymiany informacji w ochronie zdrowia...”.

Polskie Normy dotyczące bezpieczeństwa elektronicznej dokumentacji medycznej

Przeanalizujmy zatem Polskie Normy w tym zakresie. Tematykę bezpieczeństwa informacyjnego i informatycznego regulują przede wszystkim normy opracowywane w Komitetach Technicznych: 302 ds. Zastosowania Informatyki w Ochronie Zdrowia i 182 ds. Ochrony Informacji w Systemach Teleinformatycznych.

Najważniejszymi celami bezpieczeństwa informacji jest utrzymanie jej poufności, dostępności i integralności. Celowi temu służy ustanowienie i wykorzystanie w organizacji Systemu Zarządzania Bezpieczeństwem Informacji (SZBI - ISMS ang. *Information Security Management System*). Sposób zaprojektowania takiego systemu, wdrożenia i utrzymywania podany jest w Normach Międzynarodowych serii ISO/IEC 27000. Seria ta obejmuje normy terminologiczne, normy zawierające wymagania i normy podające wytyczne - ogólne i sektorowe, w tym normę **PN-EN ISO 27799:2010 Informatyka w ochronie zdrowia - Zarządzanie bezpieczeństwem informacji w ochronie**

zdrowia z wykorzystaniem ISO/IEC 27002 zawierającą wytyczne dla systemów zarządzania bezpieczeństwem informacji w ochronie zdrowia. Norma PN-EN ISO 27799:2010 jest uzupełnieniem wspomnianych norm uwzględniającym szczególne wymagania dotyczące bezpieczeństwa informacji w ochronie zdrowia. Przy wprowadzaniu Systemu Zarządzania Bezpieczeństwem Informacji w placówkach ochrony zdrowia, należy zapoznać się ze wszystkimi Polskimi Normami z tej serii.

PN-ISO/IEC 27001:2007 Technika informatyczna - Techniki bezpieczeństwa - Systemy zarządzania bezpieczeństwem informacji - Wymagania

Norma PN-ISO/IEC 27001:2007 ma zastosowanie do wszystkich typów organizacji (przedsiębiorstwa, administracja publiczna, organizacje non-profit itd.). W normie tej określone są wymagania dotyczące ustanowienia, wdrożenia, eksploatacji, monitorowania, przeglądu, utrzymania i udoskonalania udokumentowanego Systemu Zarządzania Bezpieczeństwem Informacji. W normie tej przeanalizowane zostało również jedenaście obszarów mających wpływ na bezpieczeństwo informacji w organizacji:

- polityka bezpieczeństwa informacji;
- organizacja bezpieczeństwa informacji;
- zarządzanie aktywami;
- bezpieczeństwo zasobów ludzkich;
- bezpieczeństwo fizyczne i środowiskowe;
- zarządzanie systemami i sieciami;
- kontrola dostępu;
- zarządzanie ciągłością działania;

- pozyskanie, rozwój i utrzymanie systemów informacyjnych;
- zarządzanie incydentami związanymi z bezpieczeństwem informacji;
- zgodność z wymaganiami prawnymi i własnymi standardami;

W każdym z ww. obszarów podany został opis zabezpieczeń, które należy stosować w celu ograniczenia ryzyka.

PN-ISO/IEC 17799:2007/Ap1:2010 (27002) Technika informatyczna - Techniki bezpieczeństwa - Praktyczne zasady zarządzania bezpieczeństwem informacji

Norma ta stanowi rozwinięcie normy PN-ISO/IEC 27001:2007 i jest praktycznym przewodnikiem służącym do wyznaczenia konkretnych celów poprawy bezpieczeństwa informacji w organizacji i sposobów ich osiągnięcia. Do każdego obszaru z normy PN-ISO/IEC 27001:2007, mającego wpływ na bezpieczeństwo informacji, przypisano jedną lub więcej kategorii bezpieczeństwa, dla których określono odpowiedni cel mający służyć zapewnieniu bezpieczeństwa. Następnie podane zostały zabezpieczenia, jakie trzeba zrealizować, by osiągnąć wybrany cel i praktyczne wskazówki służące wdrożeniu tych zabezpieczeń w organizacji. Dodatkowo podano informacje nt. uwarunkowań prawnych lub odniesienia do innych norm.

W sumie zdefiniowano 39 głównych kategorii bezpieczeństwa.

PN-ISO/IEC 27005:2010 Technika informatyczna - Techniki bezpieczeństwa - Zarządzanie ryzykiem w bezpieczeństwie informacji

W normie PN-ISO/IEC 27005 podano wytyczne w zakresie zarządzania ryzykiem na potrzeby systemów bezpieczeństwa informacji zgodnych z normą ISO/IEC 27001:2007 oraz rozwinięto ogólne koncepcje określone w tej normie dotyczące podejścia

do bezpieczeństwa opartego na zarządzaniu ryzykiem.

PN-EN ISO 27799:2010 Informatyka w ochronie zdrowia - Zarządzanie bezpieczeństwem informacji w ochronie zdrowia z wykorzystaniem ISO/IEC 27002

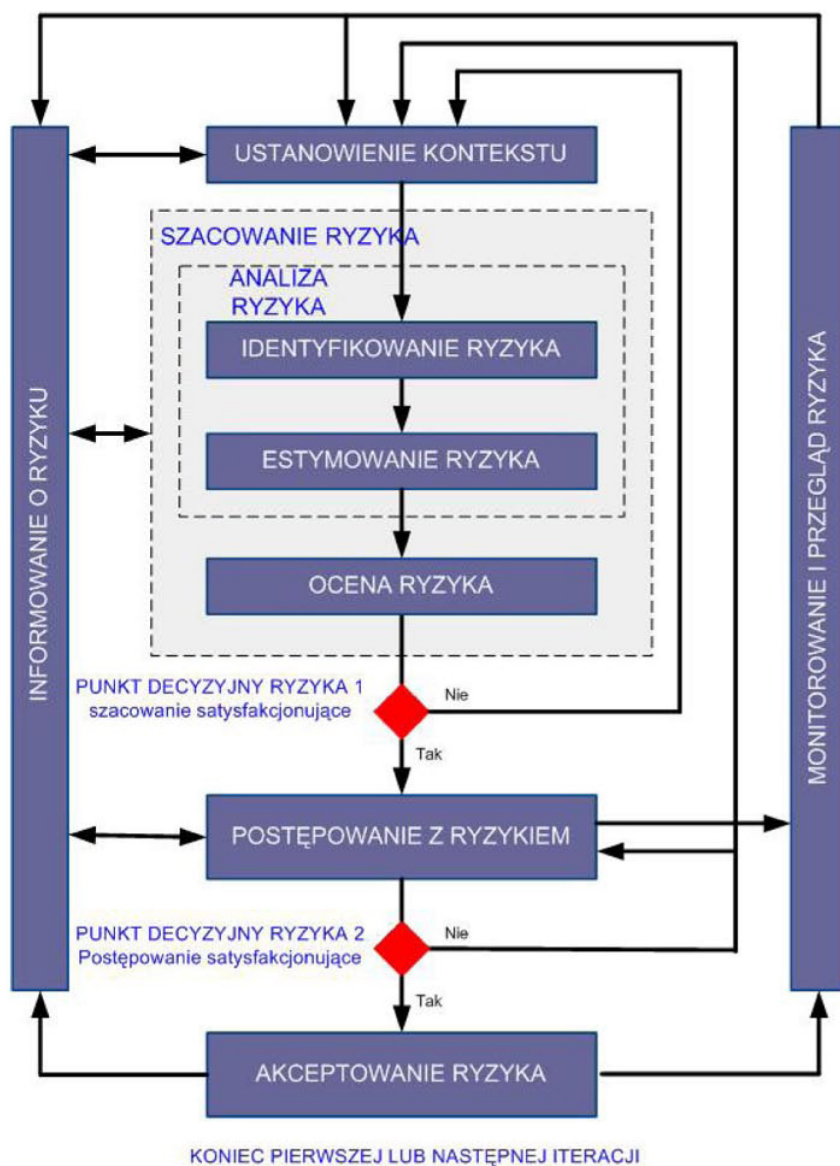
Zgodnie z deklaracją opracowujących normę PN-EN ISO 27799:2010 jej zamierzeniem nie jest zastąpienie normy ISO/IEC 27002 lub ISO/IEC 27001, a uzupełnienie

nie tych ogólnych norm o zebrane w sektorze ochrony zdrowia w zarządzaniu bezpieczeństwem informacji doświadczenia o stanie zdrowia indywidualnych osób¹. Wymagania bezpieczeństwa informacji w ochronie zdrowia są bardzo restrykcyjne ze względu na ich charakter - ostre wymagania dotyczące poufności spowodowane są wrażliwością danych o zdrowiu pacjentów. Z tego też względu również bierze się wysoki poziom wymagań dotyczących integralności danych związanych z kontrolą dostępu i śladów audytowych, tak by wykryć ewentualne przypadki naruszenia poufności. Także wymagany jest wysoki poziom zabezpieczenia integralności samych danych zdrowotnych z powodu konieczności zapewnienia bezpieczeństwa zdrowia i życia pacjentów. Z tej samej przyczyny w ochronie zdrowia wymagany jest wysoki stopień dostępności tych danych.

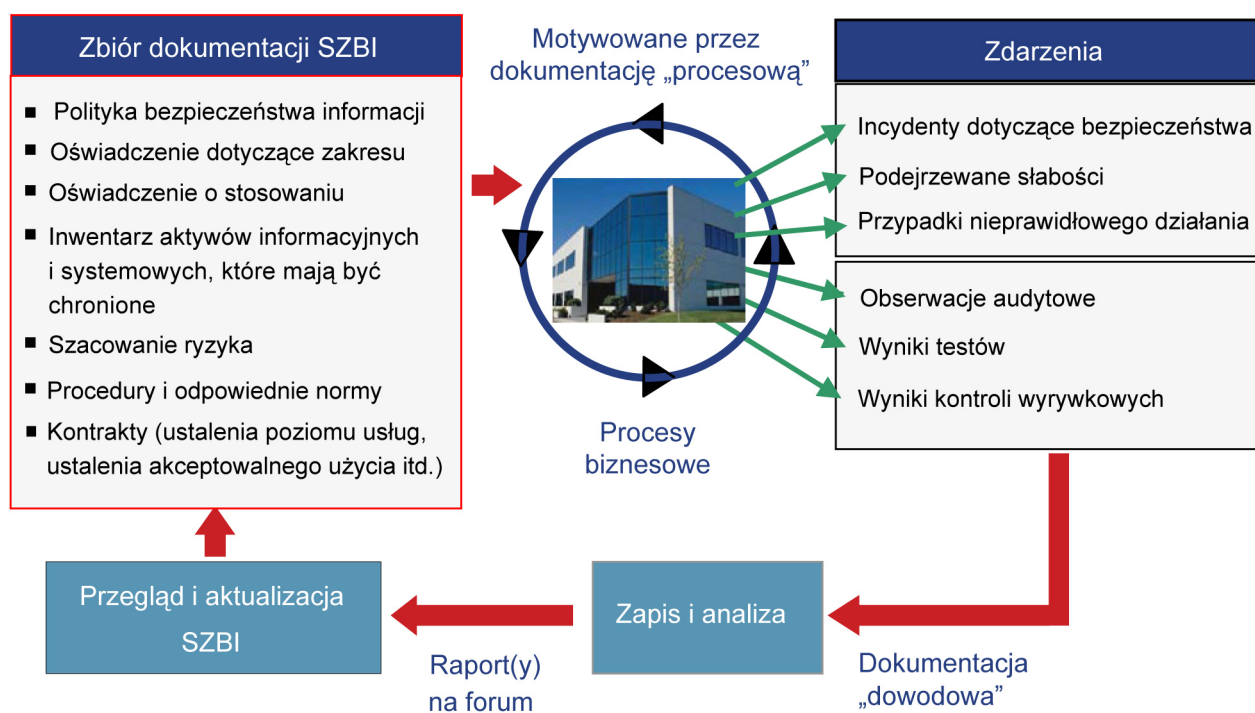
W kolejnych rozdziałach opisano aspekty bezpieczeństwa informacji w ochronie zdrowia, podano praktyczny plan wdrażania normy ISO/IEC 27002 w ochronie zdrowia oraz omówiono 39 kategorii bezpieczeństwa pod kątem zastosowania w ochronie zdrowia zabezpieczeń proponowanych w normie PN-ISO/IEC 17799:2009 (27002). W niektórych przypadkach dodano zalecenia normatywne, stosowne dla bezpieczeństwa informacji o stanie zdrowia pacjentów. Przykładowo, w kategorii „polityka bezpieczeństwa informacji” dodano zabezpieczenie:

„Organizacje przetwarzające informacje dotyczące stanu zdrowia, w tym osobiste informacje dotyczące stanu zdrowia,

¹ Źródło: PN-EN ISO 27799:2010 str. 4

Rysunek 1 - Proces zarządzania ryzykiem w bezpieczeństwie informacji wg PN-ISO/IEC 27005:2010

Rysunek 2 - System zarządzania bezpieczeństwem informacji wg PN-EN ISO 27799:2010

powinny posiadać spisana politykę bezpieczeństwa informacji, która została zaakceptowana przez kierownictwo, opublikowana, a następnie podana do wiadomości wszystkim pracownikom i właściwym stronom zewnętrznym², a w obszarze „zarządzanie aktywami” w kategorii „Klasyfikacja informacji dotyczących stanu zdrowia” zabezpieczenie:

„Oprócz stosowania się do zaleceń podanych w ISO/IEC 27002 zaleca się także, aby organizacje przetwarzające informacje o stanie zdrowia indywidualnych osób w sposób jednolity klasyfikowały tego rodzaju dane jako poufne³”.

Obszar „Zarządzanie systemami i sieciami” uzupełniono wieloma zabezpieczeniami np. w kategorii „Wymiana informacji” znajduje się między innymi zalecenie, aby poczta elektroniczna pomiędzy

pracownikami opieki zdrowotnej, zawierająca informacje o stanie zdrowia indywidualnych osób, była zaszyfrowana podczas przesyłania⁴.

Do normy tej dołączono trzy załączniki: załącznik A „Zagrożenia dla bezpieczeństwa informacji w ochronie zdrowia”, załącznik B „Zadania i związane z nimi dokumenty systemu zarządzania bezpieczeństwem informacji” oraz załącznik C „Potencjalne korzyści i wymagane cechy narzędzi wspomagających”.

Wymagania podane w powyższej normie są tak podstawowe, że o żadnej placówce ochrony zdrowia, która ich nie spełnia, nie można powiedzieć, że właściwie zapewnia bezpieczeństwo informacji o stanie zdrowia pacjentów.

Poza normami serii ISO/IEC 27000 jest szereg innych norm poświęconych w całości lub częściowo bezpieczeństwu elektronicznej dokumentacji zdrowotnej.

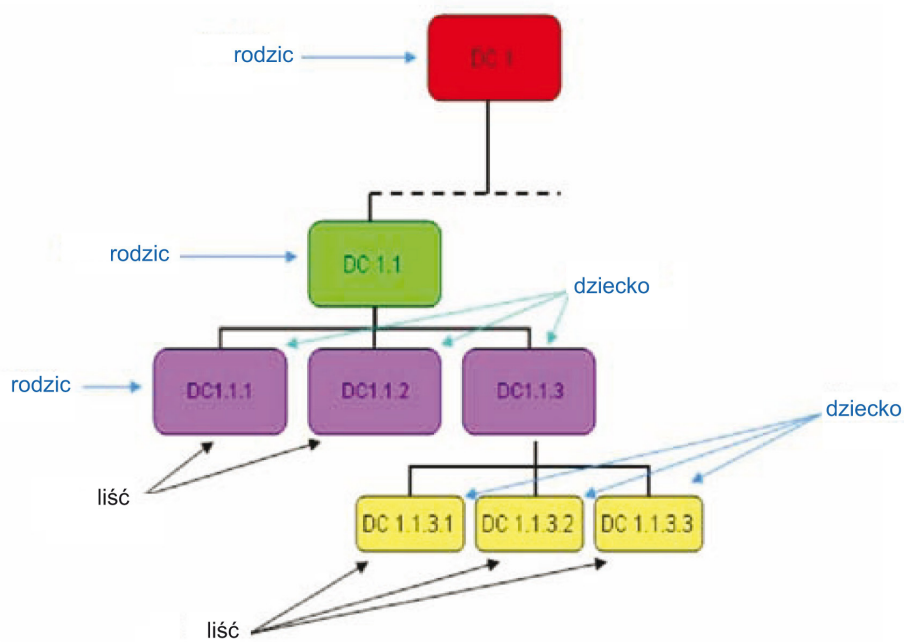
PN-EN ISO 10781:2011 Model funkcjonalny systemu elektronicznej dokumentacji zdrowotnej, wersja 1.1

Norma PN-EN ISO 10781:2011 zawiera opracowaną przez organizację HL7 listę referencyjną funkcji systemu elektronicznej dokumentacji medycznej oraz reguły tworzenia zgodnych z nią profili funkcjonalnych. Profil funkcjonalny jest zestawem funkcji, wybranych z ogólnej listy, które mają zastosowanie do określonego celu, użytkownika, placówki ochrony zdrowia, dziedziny. Specyfikując wymagania dla nowego systemu lub dla modyfikacji istniejącego systemu obsługującego

² Źródło: PN-EN ISO 27799:2010 str. 4

³ Źródło: PN-EN ISO 27799:2010 str. 32

⁴ Źródło: jw., str. 40

Rysunek 3 - Fragment struktury hierarchicznej modelu funkcjonalnego wg PN-EN ISO 10781:2011

go elektroniczną dokumentację medyczną w wybranej placówce ochrony zdrowia, należy utworzyć dla niej profil funkcjonalny zgodnie z zasadami podanymi w powyższej normie. Uniwersalna lista funkcji systemu, zwana modelem, podzielona jest na trzy grupy, z których jedna dotyczy infrastruktury informatycznej. Funkcje z tej grupy są konieczne, aby zapewnić systemowi elektronicznej dokumentacji zdrowotnej wystarczające środki dla bezpieczeństwa i prywatności pacjenta oraz bezpieczeństwa informacji. Niniejsza norma opisuje dziewięć funkcji związanych z bezpieczeństwem, podając dla każdej z nich polecenie, opis i kryteria zgodności. Zgodnie z intencją, by model funkcjonalny był niezależny od technologii i strategii implementacji, funkcje te nie odnoszą się do konkretnych technologii i zostały opisane z perspektywy użytkownika. Przykładowo poniżej opis jednej z funkcji bezpieczeństwa IN1.1:

„IN.1.1 Uwierzytelnianie Podmiotu

Polecenie: Uwierzytelić użytkowników Systemu EHR (EHR - Elektroniczna Dokumentacja Zdrowotna) i/lub podmioty przed umożliwieniem dostępu do Systemu EHR.

Opis: Zarówno podmioty, jak i aplikacje podlegają uwierzytelnianiu. System EHR musi zapewnić mechanizmy dla uwierzytelniania użytkowników i aplikacji. Użytkownicy będą musieli być uwierzytelnieni wtedy, gdy będą próbowali użyć aplikacji, aplikacje muszą się uwierzytelić wzajemnie przed dostępem do informacji z EHR zarządzanych przez inne aplikacje lub informacji ze zdalnego Systemu EHR. W celu ustanowienia uwierzytelniania zakłada się istnienie uzgodnień dotyczących istnienia Łańcucha Zaufania. Przykłady uwierzytelniania podmiotów obejmują:

- nazwę użytkownika/hasło
- certyfikat cyfrowy
- bezpieczny token
- biometrię

Kryteria Zgodności (obligatoryjne)

System **POWINIEN** uwierzytelić podmioty przed ich dostępem do aplikacji lub danych systemu EHR.

System **POWINIEN** zapobiegać dostępowi do aplikacji lub danych systemu EHR przez wszystkie podmioty niewierzytelnione.

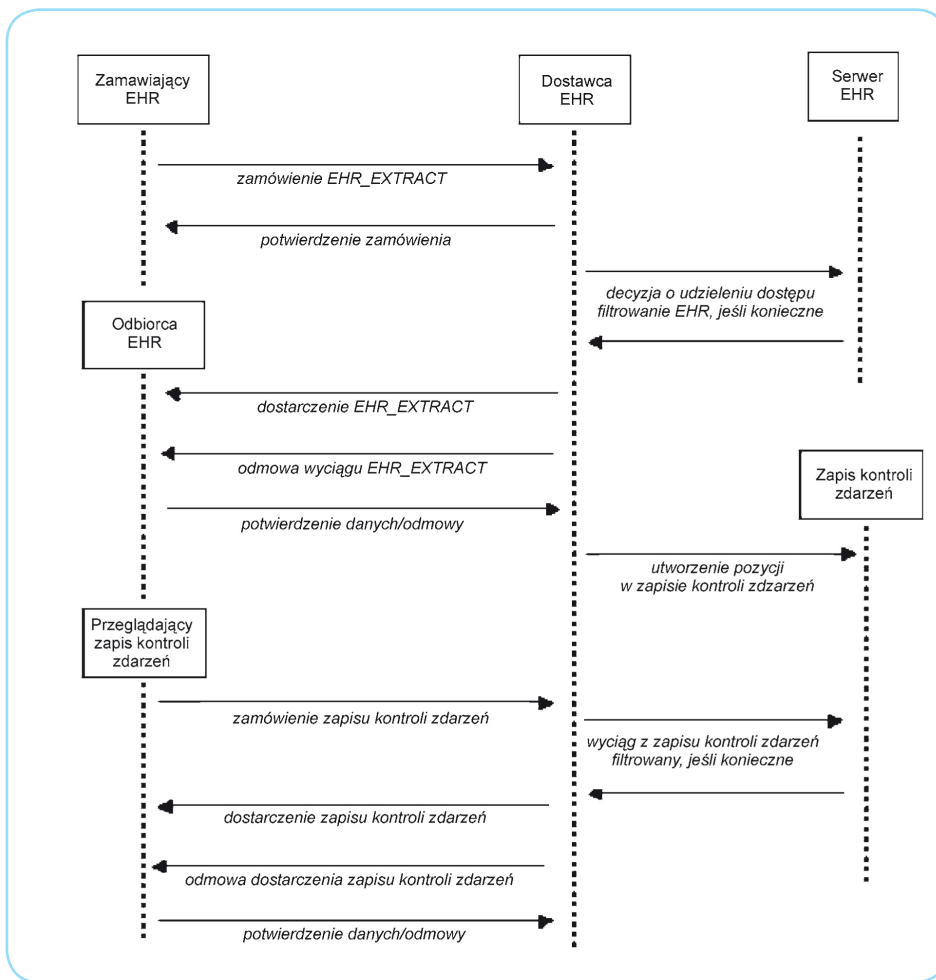
JEŻELI brak odpowiednich mechanizmów uwierzytelniania, TO system **POWINIEN** uwierzytelić podmioty wykorzystując co najmniej jeden z następujących mechanizmów uwierzytelniania: nazwa użytkownika/hasło, certyfikat cyfrowy, bezpieczny token lub biometrię⁵”.

PN-EN 13606-4:2009 Informatyka w ochronie zdrowia - Przesyłanie elektronicznej dokumentacji zdrowotnej - Część 4: Bezpieczeństwo danych

W niniejszej normie zawarte są te wymagania, które dotyczą wyłącznie przesyłania danych elektronicznej dokumentacji zdrowotnej oraz reprezentacji i przesyłania specyficznych dla tej dokumentacji informacji, dotyczących decyzji o przyznaniu dostępu. Norma odnosi się również do ogólnych wymagań bezpieczeństwa, które mają zastosowanie do przesyłania danych elektronicznej dokumentacji zdrowotnej oraz zwraca uwagę na rozwiązania techniczne i normy, w których wyspecyfikowano szczegóły usług zaspokajających te wymagania bezpieczeństwa⁶.

⁵ Źródło: PN-EN ISO 10781:2011 rozdział 5

⁶ Źródło: PN-EN ISO 13606-4:2009 str. 19

Rysunek 4 - Zasadnicze przepływy danych i związane z bezpieczeństwem procesy biznesowe ujęte w niniejszej części normy (PN-EN 13606-4:2009)

Analizując wymagania Polskich Norm w zakresie bezpieczeństwa danych w opiece zdrowotnej, warto również zapoznać się z trzema normami z serii [PN-ENV 13608-1:2003 Informatyka w ochronie zdrowia - Bezpieczeństwo przesyłanych danych w opiece zdrowotnej](#), a w przypadku przesyłania dokumentacji zdrowotnej poza granice kraju z normami [PN-EN 14484:2005 Informatyka medyczna - Międzynarodowy przekaz medycznych danych osobowych objętych dyrektywą UE dotyczącą ochrony danych - Wysoki poziom polityki bezpieczeństwa](#) i [PN-EN 14485:2005](#)

[Informatyka medyczna - Wskazania dla operowania medycznymi danymi osobowymi w międzynarodowych aplikacjach z uwzględnieniem dyrektywy UE dotyczącej ochrony danych.](#)

Podsumowanie

Obowiązek prowadzenia dokumentacji medycznej w postaci elektronicznej w połączeniu z funkcjonalnością centralnych systemów informatycznych realizowanych obecnie przez CSIOZ przyniesie bardzo dużo korzyści zarówno personelowi medycznemu, jak i pacjentom, czyli nam wszystkim. Dokumentacja medyczna to

wrażliwe dane często decydujące o zdrowiu, a nawet o życiu pacjenta. Postać elektroniczna tej dokumentacji budzi szereg obaw o jej bezpieczeństwo. Jakikolwiek niekontrolowane jej ujawnienie, jej niewiarygodność lub brak dostępu do niej w koniecznych przypadkach skompromituje ideę elektronicznej dokumentacji medycznej i nie pozwoli nam korzystać z wielu niedostępnych do tej pory możliwości. By tak się nie stało od samego początku stosowania elektronicznej dokumentacji medycznej trzeba zadbać o jej bezpieczeństwo, czyli wdrożyć zalecenia norm omówionych w tym artykule.

Jaka jest moc filtrów UVA w kosmetykach?

Nowa norma ISO 24443:2012 Determination of sunscreen UVA photoprotection in vitro pomoże wyznaczyć stopień ochrony przed promieniowaniem UVA w kosmetykach do opalania, dzięki czemu przyczyni się do lepszego zabezpieczenia naszej skóry przed szkodliwymi promieniami słońca.

Pierwsze kosmetyki z filtrem chroniły tylko przed promieniowaniem UVB, nie znano zagrożeń, jakie niesie za sobą promieniowanie UVA. Natężenie UVA jest takie samo przez cały dzień, niezależnie od pogody oraz pory roku, czyli zimą jesteśmy poddani działaniu takiej samej dawki UVA, jak i latem. Stanowi ono 95% całego promieniowania UV docierającego do Ziemi. Promieniowanie UVA jest bardziej intensywne niż UVB - przenika głębiej przez skórę aż do poziomu skóry właściwej. Efekty jego niekorzystnego działania są zauważalne po latach, gdyż jego dawki kumulują się i dają o sobie znać w przyszłości, np. w postaci zniszczonej, pokrytej licznymi zmarszczkami skóry, a nawet zmian nowotworowych. W 2006 roku Światowa Organizacja Zdrowia (WHO) opublikowała raport *Solar ultraviolet radiation: Global burden of disease from solar ultraviolet radiation*, w którym szacowano, że aż 60 000 zgonów na całym świecie rocznie jest spowodowanych zbyt dużą ekspozycją na promieniowanie ultrafioletowe.

W ISO 24443:2012 podano specyfikację umożliwiającą wyznaczanie charakterystyk absorpcji widmowej ochrony UVA w powtarzalny sposób, co jest bardzo ważne dla laboratoriów i producentów wyrobów kosmetycznych.

Philippe Masson, przewodniczący grupy ekspertów ISO, która opracowała normę stwierdził: „W branży kosmetycznej obrót pomiędzy różnymi krajami jest coraz większy. ISO 24443:2012 będzie ważnym narzędziem służącym poprawie jakości i bezpieczeństwa produktów ochrony przeciwsłonecznej i ułatwieniu handlu globalnego. Będzie ona również pomocna producentom w szybszym reagowaniu na lokalne potrzeby dotyczące produktów ochrony przeciwsłonecznej i w przekazywaniu rzetelnych informacji konsumentom.”

Norma **PN-EN ISO 24443 Wyznaczanie stopnia ochrony przeciwsłonecznej UVA w kosmetykach z filtrem ochronnym - metoda in vitro** zostanie wprowadzona do zbioru PN pod koniec 2012 roku, dzięki pracy KT 201 ds. Kosmetyków i Wyrobów Chemii Gospodarczej.

Opracowano na podstawie www.iso.org
J.S.

Informacje z sektorów - czerwiec 2012 r.

Sektor Elektryki

KT 56

W IEC ukazała się zapowiedź projektu normy podstawowej dotyczącej narzędzi. Cechą charakterystyczną tej zapowiedzi (dokumentu 116/97/NP) jest nowatorski sposób podejścia do tematu przez zintegrowanie zasad bezpieczeństwa użytkownika wszelkich narzędzi o napędzie elektrycznym:

IEC 6xxxx-1 Ed. 1.0:

Electric Motor-Operated Hand-Held, Transportable Tools and Lawn and Garden Machinery - Safety - Part 1: General requirements Narzędzia ręczne i przenośne oraz urządzenia trawnikowe i pozostałe ogrodnicze o napędzie elektrycznym - Bezpieczeństwo użytkowania - Część 1: Wymagania ogólne.

Będzie to norma podstawowa dla norm o obecnej numeracji IEC 60745-; 61029-; 60335-. Inna jest już konstrukcja tytułu, prawdopodobnie z czasem będzie inna numeracja.

W tym samym kierunku zmierzają następne zapowiedzi projektów IEC:
116/107/NP:

IEC 6xxxx-3-6 Ed. 1.0:

Electric Motor-Operated Hand-Held Tools, Transportable Tools and Lawn and Garden Machinery - Safety - Part 3-6: Particular requirements for transportable diamond drills with liquid system Narzędzia ręczne i przenośne oraz urządzenia trawnikowe i pozostałe ogrodnicze o napędzie elektrycznym

- Bezpieczeństwo użytkowania - Część 3-6: Wymagania szczegółowe dotyczące wiertnic diamentowych z dopływem wody.

116/105/NP:

IEC 6xxxx-3-1 Ed. 1.0:

Electric Motor-Operated Hand-Held Tools, Transportable Tools and Lawn and Garden Machinery - Safety - Part 3-1: Particular requirements for transportable table saws Narzędzia ręczne i przenośne oraz urządzenia trawnikowe i pozostałe ogrodnicze o napędzie elektrycznym - Bezpieczeństwo użytkowania - Część 3-1: Wymagania szczegółowe dotyczące przenośnych pilarek stołowych.

116/101/NP:

IEC 6xxxx-2-2 Ed. 1.0:

Electric Motor-Operated Hand-Held Tools, Transportable Tools and Lawn and Garden Machinery - Safety - Part 2-2: Particular requirements for hand-held screwdrivers and impact wrenches Narzędzia ręczne i przenośne oraz urządzenia trawnikowe i pozostałe ogrodnicze o napędzie elektrycznym - Bezpieczeństwo użytkowania - Część 2-2: Wymagania szczegółowe dotyczące wkrętarek i kluczy udarowych.

Zaproponowane polskie tytuły przyszłej normy wieloczęściowej będą uzgodnione w KT.

KT 70

Niebawem będzie zatwier-

dzona polska wersja normy EN 61812-1:2011. *Time relays for industrial and residential use - Part 1: Requirements and tests Przekazniki czasowe do zastosowań przemysłowych i do użytku domowego - Część 1: Wymagania i badania.*

Ma być wykorzystana do przekazników czasowych przeznaczonych do zastosowań przemysłowych (np. sterowanie, automatyka, sygnalizacja i urządzenia przemysłowe). Ma także zastosowanie do przekazników czasowych automatycznego sterowania, wykorzystywanych we współpracy z urządzeniami przeznaczonymi do użytku domowego i podobnego.

Norma liczy 49 stron. Prace normalizacyjne nad projektem PN rozpoczęły się w lutym 2012 r., a zakończą się w sierpniu 2012 r. W celu uzgodnienia treści polskiej wersji językowej odbyły się trzy posiedzenia KT 70.

Tłumacze ww. normy skorzystali z pomocy merytorycznej dra inż. Edwarda Musiała z KT 75, w zakresie układów zasilających niestosowanych w Europie, ale wymienionych w EN 61812-1. Dzięki temu w polskiej wersji tej normy udało się uniknąć błędnych zapisów. Stanowi to godny naśladowania przykład wykraczającego poza ramy własnego komitetu dzielenia się wiedzą i przykład dobrej współpracy międzykomitetowej.

KT 70 wyraża wdzięczność za współpracę Panu drowi inż. Edwardowi Musiałowi.

Sektor Logistyki, Transportu i Opakowań

W dniach 26-27 czerwca 2012 roku w Warszawie Krajowy Punkt Kontaktowy Programów Badawczych UE wraz z Europejską Platformą Technologiczną Transportu Szynowego (ERRAC) i Projektowym Stowarzyszeniem Europejskich Transportowych Punktów Kontaktowych (ETNA) zorganizował spotkanie brokerskie nakierowane na nawiązywanie współpracy pomiędzy partnerami z Europy w kontekście planowanego ogłoszenia przez Komisję Europejską szóstego, ostatniego, konkursu na projekty badawcze w obszarze transportu szynowego w 7. Programie Ramowym.

Krajowy Punkt Kontaktowy Programów Badawczych Unii Europejskiej (KPK) od 1999 roku działa przy Instytucie Podstawowych Problemów Techniki PAN. Utworzenie KPK to wynik konkursu ogłoszonego przez Komitet Badań Naukowych na realizację akcji informacyjno-szkoleniowych w związku z przystąpieniem Polski do 5. Programu Ramowego Badań i Rozwoju Technologicznego UE (1999-2002). Podobne zadania Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego powierzył KPK na okres realizacji kolejnych programów ramowych: 6PR (2002-2006) i obecnego 7PR (2007-2013).

Wszystkie działania KPK koncentrują się na realizacji głównego celu, jakim jest zwiększanie polskiego udziału w programach ramowych - kluczowym instrumencie finansowania badań Wspólnoty i realizowania europejskiej polityki naukowo-badawczej. KPK ściśle współpracuje z Ministerstwem Nauki i Szkolnictwa Wyższego,

Komisją Europejską, Parlamentem Europejskim oraz kluczowymi partnerami polskimi i zagranicznymi z obszaru B+R.

Otwierając debatę dr Andrzej Siemaszko, dyrektor Krajowego Punktu Kontaktowego Programów Badawczych Unii Europejskiej powiedział, że jest to odpowiedni czas, aby rozmawiać na temat wykorzystania funduszy na transport. Stwierdził, że w przyszłej perspektywie budżetowej Unia Europejska położy duży nacisk na rozwój badań naukowych i zastosowanie innowacyjnych rozwiązań, ze szczególnym uwzględnieniem transportu, w tym transportu kolejowego. W obecnym budżecie na badania w dziedzinie transportu do wykorzystania jest ok. 4 mld euro. Od 2014 r. ta pula niemal się podwoi. Do wykorzystania na unowocześnianie kolei będzie ok. 7 mld euro.

W trakcie spotkania uczestnicy zapoznali się m.in. z:

- planami rozwoju Jednolitego Europejskiego Obszaru Kolejowego (European Single Rail Area) i oczekiwaniami Komisji Europejskiej związanymi z większym zaangażowaniem krajów EU12;
- potencjałem badawczym i przemysłowym Nowych Krajów Członkowskich;
- aktualnym stanem przygotowań kolejnego Programu Ramowego Badań i Innowacji - HORIZON 2020;
- stanem bieżącym i planami realizacji Wizji i Strategii Kolejnictwa do 2050 r. (Rail Vision & Strategy for 2050) przez ERRAC;
- projektami przygotowywanymi przez ERRAC na zbliżający się konkurs w obszarze transportu szynowego.

W pierwszym dniu spotkania uczestniczył Ryszard Rybałtowski z Sektora Logistyki, Transportu i Opakowań Polskiego Komitetu Normalizacyjnego.

W drugim dniu konferencji odbyły się spotkania brokerskie, w trakcie których uczestnicy mieli możliwość zaprezentowania pomysłów projektowych na ostatni konkurs i kolejny Program Ramowy, jak również profili swoich instytucji.

Pomysły na projekty przedyskutowano z ekspertami, m.in. KE i ERRAC pod kątem zgodności projektów ze strategią agencji badawczej tej platformy (ERRAC). W trakcie spotkań jednostek zainteresowanych była możliwość wspólnego przygotowania projektów.

Szczegółowe informacje, w tym prezentacje dostępne są pod adresem - www.railbe2012.eu

Na podstawie informacji z sektorów oprac. B.K.

Komitety Techniczne - czerwiec 2012 r.

Powołanie Rady Sektorowej Sektora Usług

Zgodnie z Zarządzeniem Nr 60/2011 Prezesa Polskiego Komitetu Normalizacyjnego w sprawie Organów Technicznych powoływanych przez Prezesa PKN, podstawy ich powoływania oraz zasad powoływania członków i osób funkcyjnych w tych organach z dnia 10 listopada 2011 r. została stworzona możliwość powołania Rady Sektorowej przy każdym Sektorze Wydziału Prac Normalizacyjnych PKN, w którym powołano co najmniej trzy KT lub KZ. W listopadzie 2011 roku w chwili powoływania Rad Sektorowych z uwagi na niewystarczającą liczbę istniejących KT przy Sektorze Usług nie została powołana Rada Sektorowa.

W czerwcu br. liczba Komitetów Technicznych i Komitetów Zadaniowych w ramach Sektora Usług WPN pozwoliła na powołanie Rady Sektorowej Sektora Usług,

Zmiany zakresu tematycznego Komitetów Technicznych

- KT 162 ds. Logistyki, Kodów Kreskowych i Gospodarki Magazynowej rozszerzył zakres współpracy o *CEN/TC/368 Product Identification*
- KT 256 ds. Terminologii, Innych Zasobów Językowych i Zarządzania Treścią rozszerzył zakres współpracy o *ISO/TC 37/SC 5 Translation, interpreting and related technology*.

Zmiana Przewodniczącego w Komitecie Technicznym

W czerwcu Prezes PKN powołał na 4-letnią kadencję do pełnienia funkcji Przewodniczącego:

- w KT 242 ds. Informacji i Dokumentacji mgr Wandę Klenczon reprezentującą Bibliotekę Narodową.

Zmiany Sekretarzy w Komitetach Technicznych

W czerwcu Prezes PKN powołał do pełnienia funkcji Sekretarza:

- w KT 7 ds. Badań Nieniszczących mgr inż. Martę Krejpowicz z Polskiego Komitetu Normalizacyjnego
- w KT 51 ds. Pomiarów Przemysłowych Wielkości

Nieelektrycznych inż. Joannę Mandziuk z Polskiego Komitetu Normalizacyjnego

- w KT 257 ds. Metrologii Ogólnej mgr inż. Martę Krejpowicz z Polskiego Komitetu Normalizacyjnego.

Powołania nowych członków Komitetów Technicznych

W czerwcu Prezes PKN powołał na członków KT następujące podmioty:

- Akademię Techniczno-Humanistyczną w Bielsku-Białej do KT 50 ds. Automatyki i Robotyki Przemysłowej
- Alga-Bis S.C. Ewa Andrzejewska Krzysztof Krysiak do KT 22 ds. Odzieżownictwa
- Grupę DPS Sp. z o.o. do KT 169 ds. Okien, Drzwi, Żaluzji i Okuć
- Instytut Maszyn Matematycznych do KT 172 ds. Identyfikacji Osób, Podpisu Elektronicznego, Kart Elektronicznych oraz Powiązanych z nimi Systemów i Działań
- Lafarge Kruszywa i Beton Sp. z o.o. do KT 227 ds. Górnictwa Odkrywkowego
- LURGI SA do KT 50 ds. Automatyki i Robotyki Przemysłowej
- Magnaplast Sp. z o.o. do KT 140 ds. Rur, Kształtek i Armatury z Tworzyw Sztucznych
- Oberthur Technologies Poland Sp. z o.o. do KT 172 ds. Identyfikacji Osób, Podpisu Elektronicznego, Kart Elektronicznych oraz Powiązanych z nimi Systemów i Działań
- PGE Dystrybucja SA do KT 70 ds. Przekładników Elektrycznych i Elektroenergetycznej Automatyki Zabezpieczeniowej
- Przedsiębiorstwo Handlowe „ELMAT” Sp. z o.o. do KT 173 ds. Interfejsów i Budynkowych Systemów Elektronicznych
- Reichle & De-Massari Polska Sp. z o.o. do KT 173 ds. Interfejsów i Budynkowych Systemów Elektronicznych
- TAURON Dystrybucja GZE SA do KT 104 ds. Kompatybilności Elektromagnetycznej
- Zakład Produkcyjny Aparatury Elektrycznej Sp. z o.o. do KT 70 ds. Przekładników Elektrycznych i Elektroenergetycznej Automatyki Zabezpieczeniowej

KOMITETY TECHNICZNE / KOMITETY ZADANIOWE

- **Zircon Poland Sp. z o.o.** do **KT 53** ds. Kabli i Przewodów i **KT 80** ds. Ogólnych w Sieciach Elektroenergetycznych.

Odwołania członków Komitetów Technicznych

W czerwcu Prezes PKN odwołał z członka KT:

- **ANY CARD Mirosław Kulpa** z **KT 172** ds. Identyfikacji Osób, Podpisu Elektronicznego, Kart Elektronicznych oraz Powiązanych z nimi Systemów i Działań
- **Centrum Badań i Dozoru Górnictwa Podziemnego Sp. z o.o.** z **KT 7** ds. Badań Nieniszczących
- **DEKRĘ Polska Sp. z o.o.** z **KT 305** ds. Społecznej Odpowiedzialności
- **KZWM OGNIОCHRON S.A.** z **KT 244** ds. Sprzętu, Środków i Urządzeń Ratowniczo - Gaśniczych

- **Novell Sp. z o.o.** z **KT 170** ds. Terminologii Informatycznej, Kodowania Informacji i Techniki Biurowej. **KT 171** ds. Sieci Komputerowych i Oprogramowania i **KT 302** Zastosowania Informatyki w Ochronie Zdrowia
- **Politechnikę Gdańską** z **KT 7** ds. Badań Nieniszczących
- **Porozumienie Związków Zawodowych KADRA** z **KT 7** ds. Badań Nieniszczących
- **Przedsiębiorstwo Usług Naukowo-Technicznych PRO NOVUM Sp. z o.o.** z **KT 7** ds. Badań Nieniszczących.

Komitety Zadaniowe - czerwiec 2012 r.

Powołanie Przewodniczących w Komitetach Zadaniowych

W czerwcu Prezes PKN powołał na 4-letnią kadencję do pełnienia funkcji Przewodniczącego:

- w **KZ 501** ds. Usług w Zakresie Systemów Bezpieczeństwa Pożarowego i Alarmowych Systemów Zabezpieczeń dra inż. Jerzego Sobstela reprezentującego **NOMA 2 Sp. z o.o.**
- w **KZ 503** ds. Facility Management dra hab. inż. **Jerzego Mikulika prof. n.** reprezentującego Akademię Górniczo - Hutniczą im. Stanisława Staszica w Krakowie.

Powołanie nowych członków Komitetów Zadaniowych

W czerwcu Prezes PKN powołał na członka KZ:

- **Polskie Towarzystwo Mezoterapii** do **KZ 502** ds. Usług Chirurgii Estetycznej.

SZKOLENIA NORMALIZACYJNE

Harmonogram szkoleń

październik - listopad 2012

TEMATY SZKOLEŃ

TERMINY

Zarządzanie bezpieczeństwem żywności w łańcuchu produkcji, przetwórstwa, dystrybucji - od produkcji pierwotnej do konsumpcji

9 października

Bezpieczeństwo funkcjonalne systemów programowalnych
– wprowadzenie do międzynarodowej normy IEC PN-EN 61508

17 października

Audytor wewnętrzny SZBI - szkolenie 3-dniowe

14 - 16 listopada

Ochrona przed elektrycznością statyczną w procesach i operacjach technologicznych. Identyfikacja, ocena i likwidacja zagrożeń

15 listopada

NASZA WIEDZA - TWÓJ SUKCES!

AKTUALNY HARMONOGRAM SZKOLEŃ ZNAJDUJE SIĘ NA STRONIE www.pkn.pl

Wszystkie szkolenia odbywają się w siedzibie Polskiego Komitetu Normalizacyjnego, ul. Świętokrzyska 14, 00-050 Warszawa.

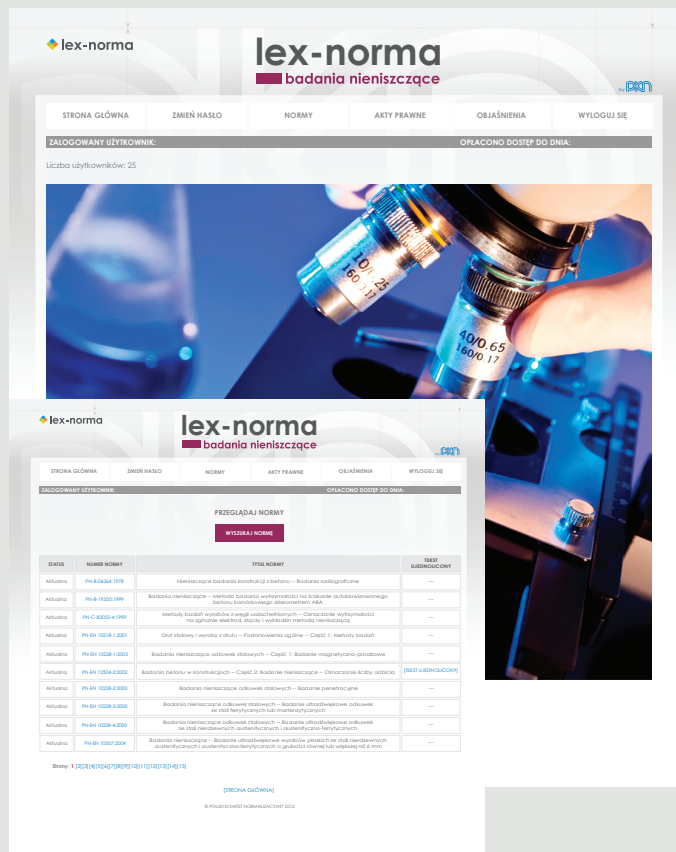
Liczba miejsc ograniczona. Decyduje kolejność zgłoszeń.

KONTAKT: Polski Komitet Normalizacyjny - Wydział Zarządzania Zasobami Ludzkimi - Dział Szkoleń i Organizacji Pracy, ul. Świętokrzyska 14, 00-050 Warszawa, tel.: 22 556 77 66, 22 556 75 17, 22 556 77 75, faks: 22 556 74 16, e-mail: szkolenia@pkn.pl

Polski Komitet Normalizacyjny oferuje zainteresowanym klientom - aktualizowany dostęp on-line do Polskich Norm i aktów prawnych dotyczących zagadnień z dziedziny badań nieniszczących.

Kupując powyższy produkt klient otrzymuje:

- licencję na stały dostęp do treści Polskich Norm i aktów prawnych na okres 1 roku lub jego wielokrotność,
- teksty norm (ok. 170 PN) oraz rozporządzeń RM w wersji ujednoliconej,
- bieżącą aktualizacją,
- możliwość przeszukiwania produktu według fragmentu:
 - numeru normy,
 - tytułu normy,
 - tytułu rozporządzenia,
 - numeru Dziennika Ustaw.

The top screenshot shows the website header with the 'lex-norma' logo and 'badania nieniszczące' sub-brand. Below the navigation menu, there is a search bar and a table of standards.

STATUS	NAMER NORMY	TYTUŁ NORMY	TYTUŁ UŻYTIKOWANY
Aktualna	PN-04241-1676	Nieniszczące badania kontrolacji z betonu – Badania radiograficzne	---
Aktualna	PN-B-15201-199	Badania nieniszczące – Metody badania ultradźwiękowe nałożone na ultradźwiękowy elementarny ABA	---
Aktualna	PN-C-8255-1999	Metody badań wyrobów z węgla aktywowanego – Ocena czułości wykrywalności na signały emisji tlenku wodoru metodą nieniszczącą	---
Aktualna	PN-04-10218-12001	Druk szklany i wykładziny szklane – Podstawowe informacje – Część 1: Metody badań	---
Aktualna	PN-04-10218-12003	Badania nieniszczące odlewów stalowych – Część 1: Badania magnetyczne proszkowe	---
Aktualna	PN-04-10218-12002	Badania betonu w konstrukcjach – Część 2: Badania nieniszczące – Ciężarzone kręty ustępa	[KROK UŻYTIKOWANY]
Aktualna	PN-04-10218-12000	Badania nieniszczące odlewów stalowych – Badania penetracyjne	---
Aktualna	PN-04-10218-12000	Badania nieniszczące odlewów stalowych – Badania ultradźwiękowe odlewów w 100% kolumnach lub mianowanych	---
Aktualna	PN-04-10218-12000	Badania nieniszczące odlewów stalowych – Badania ultradźwiękowe odlewów ze stali nierdzewnych austenicznych i austenicznych ferrytycznych	---
Aktualna	PN-04-10218-12004	Badania nieniszczące – Badania ultradźwiękowe wyrobów stalowych ze stali nierdzewnych austenicznych i austenicznych ferrytycznych o grubości ścianki lub wykładziny nie większej niż 6 mm	---

Cena produktu

Roczna opłata licencyjna za dostęp na jedno stanowisko wynosi: 1450 zł + 23% VAT. Istnieje możliwość zakupu wersji wielostanowiskowej, której cena uzależniona jest od liczby stanowisk jednoczesnego dostępu zgodnie z aktualną Polityką Cenową PKN (<http://pkn.pl/polityka-cenowa-pkn>)

Sposób zamówienia

Zamówienie na produkt należy składać poprzez interaktywny formularz zamówienia (http://www.pkn.pl/zamowienia_lex). Przy wystąpieniu zamówienia drogą tradycyjną konieczne jest dołączenie wypełnionego oświadczenia dotyczącego liczby zamawianych stanowisk (http://pkn.pl/sites/default/files/formularz_oswiadczenia_lex-norma.pdf)

Kontakt

Wydział Sprzedaży PKN
 Telefon: 22 556 77 77, 22 556 77 55
 Fax: 22 556 77 87